



**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-395/07-13

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Prostějov,
Kollárova ul. 4**

Adresa: Kollárova ul. 4, 796 01 Prostějov
Identifikátor: 600 120 414
IČ: 47 922 494
Místo inspekce: Základní škola Prostějov, Kollárova ul. 4
Termín inspekce: 15. – 17. říjen 2007

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Cíl inspekční činnosti:

Hodnocení rozvoje výuky cizích jazyků v základní škole

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola a mateřská škola Prostějov, Kollárova ul. 4, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je město Prostějov, byla rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) zapsána do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005.

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení: základní školy, mateřské školy (na odloučeném místě poskytovaného vzdělávání – Husovo nám. 94, Prostějov), školní družiny a školního klubu.

Základní škola má ve školním roce 2007/2008 dvanáct tříd, které navštěvuje 277 žáků, z toho 130 žáků na 1. stupni a 147 žáků na 2. stupni. Kapacita školy je naplněna na 75 %. V 8. a 9. ročníku je otevřena vždy jedna třída pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Dva žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí.

Ve školním roce 2007/2008 je organizována výuka žáků podle následujících učebních dokumentů:

- ve třídách 1. a 6. ročníku podle školního vzdělávacího programu s názvem „S výpočetní technikou učení je hrou“
- ve 2. – 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve třídách 7. – 9. ročníku dle jeho modelového učebního plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky

Při volbě profilace školního vzdělávacího programu (ŠVP), jeho tvorbě i realizaci byly efektivně využity čtyřleté zkušenosti s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky, odborná kvalifikovanost učitelů, cílená modernizace učebního prostředí se systémem odborných učeben, vybavenost školy interaktivními tabulemi, výpočetní a prezentační technikou, včetně zabezpečení přístupu na internet za účelem získávání informací a možností komunikace.

Škola je krajským školicím střediskem programu Intel® Vzdělávání pro budoucnost, získala akreditaci MŠMT s platností do roku 2010 pro jedenáct vzdělávacích programů DVPP (Další vzdělávání pedagogických pracovníků).

Škola se zapojila do mezinárodního projektu *ProMed (Projektovým vyučováním k mediální výchově)*, jehož prostřednictvím získala účelovou finanční dotaci z Evropského sociálního fondu.

II. Hodnocení rozvoje výuky cizích jazyků v základní škole

Strategie a plánování

Podpora jazykového vzdělávání

Plány rozvoje školy byly průběžně ovlivňovány optimalizací v síti základních škol ve městě i koncepčními záměry zřizovatele. Plánované cíle školy vycházely rovněž z rámcových priorit kurikulární reformy a národní politiky v základním vzdělávání. Od školního roku 2003/2004 se škola zaměřila na rozšířené vyučování informatiky a výpočetní techniky (dále IVT).

Praktické zkušenosti a dovednosti pedagogických pracovníků a žáků s užíváním informačních a komunikačních technologií jsou také významným podpůrným prostředkem pro jazykové vzdělávání žáků, a to zejména k vytváření a rozvíjení jejich komunikativních kompetencí.

V učebním plánu školního roku 2007/2008 byly správně provedeny všechny úpravy podle dokumentu MŠMT, čj. 6538/2007-22. K rozvíjení jazykových kompetencí žáků byla navýšena hodinová dotace předmětu anglický jazyk v 9. ročníku.

K podpoře jazykového vzdělávání nabízí škola zájmovou činnost. Pro přípravu na výuku anglického jazyka byly otevřeny pro 1. a 2. ročník dva zájmové útvary a jeden ke zdokonalení a rozšíření jazykových dovedností pro žáky 9. ročníku.

Z dotazníkového šetření ČŠI vyplývá, že 48 % rodičů žáků 5., 6. a 9. ročníku je spokojeno s celkovou nabídkou výuky cizích jazyků, 76 % respondentů souhlasí s tím, že si žáci mohli zvolit cizí jazyk podle svého zájmu.

Garantem pro zajištění spolupráce učitelů a návaznosti výuky je předmětová komise anglického jazyka. Dle dotazníkového šetření ČŠI je 67 % rodičů spokojeno s návazností výuky cizích jazyků na výuku na 1. stupni. V mateřské škole není realizována žádná forma výuky cizího jazyka.

Přehled o vzdělávání v cizích jazycích ve školním roce 2007/2008

Zařazení cizího jazyka	Vyučovací předmět/ zájmový útvar	Celkový počet žáků	Počet skupin/ ročník
první cizí jazyk	anglický jazyk	186	11/3. – 9. r.
	německý jazyk	39	3/6. – 9. r.
volitelný předmět	---	---	---
zájmové jazykové útvary	hravá angličtina	10	1/1. r.
	angličtina hrou	12	1/2. r.
	anglická konverzace	10	1/9. r.

Sledované oblasti strategie a plánování rozvoje výuky cizích jazyků měly průměrnou úroveň.

Personální podmínky

Ve školním roce 2007/2008 je zařazeno do učebního plánu 3. – 9. ročníku 48 vyučovacích hodin cizích jazyků, z nichž je jen 17 hodin anglického jazyka (35,4 %) vyučováno jedinou odborně kvalifikovanou učitelkou. Vzdělávání žáků v předmětu anglický jazyk zajišťují na obou stupních školy celkem tři učitelé. Předmět německý jazyk v celkovém počtu 10 hodin týdně je vyučován učitelkou s odbornou kvalifikací pro 2. stupeň základní školy, ale bez náležité odborné kvalifikace učitele cizího jazyka. Tento stav není uspokojivý, měl zčásti nepříznivý dopad na kvalitu sledované výuky, a to i z hlediska odborné správnosti. Předmětová komise ani vedení školy organizačně nezajišťují vzájemné hospitace učitelů, což se negativně odrazilo v metodické oblasti.

Celoživotní vzdělávání

Učitelé jsou vedením školy motivováni k dalšímu vzdělávání, jejich průběžný profesní růst byl projednáván a plánován při osobních pohovorech. Jazykového vzdělávání, které je uváděno ve školních plánech DVPP, se zúčastňovalo i vedení školy. Učitelé cizích jazyků se však ve sledovaném období od školního roku 2005/2006 vzdělávali jen v malé míře. Pedagogický sbor je proškolen v oblasti počítačové gramotnosti. Učitelé se vzdělávali rovněž v oblastech metodiky práce se žáky se speciálními poruchami učení a inovací ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Z hlediska odborné kvalifikovanosti učitelů anglického jazyka a německého jazyka se personální podmínky školy od poslední inspekce výrazně nezlepšily. Vzhledem k tomu, že velká část žáků školy je v cizích jazycích vzdělávána učiteli bez odborné jazykové kvalifikace, nebyl na další vzdělávání učitelů v oblasti cizích jazyků kladen dostatečný důraz.

Partnerství s rodiči

Škola má vytvořeny zásady pro předávání informací rodičům. Aktuální sdělení jsou podávána průběžně prostřednictvím žákovských knížek, internetu a individuálních konzultací. Vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob je jednou z oblastí, kterou sleduje i vlastní hodnocení školy (komerční dotazníkové šetření, rozbory třídních schůzek a konzultací, podněty ze Školské rady a Klubu přátel školy).

Z dotazníkového šetření ČŠI vyplynulo, že spolupráci se školou v oblasti jazykové výuky hodnotí kladně 40 % dotazovaných rodičů.

Partnerství školy s rodiči je v oblasti sledovaného cíle průměrné.

Organizování výuky

Povinná výuka cizího jazyka začíná ve 3. ročníku v předmětu anglický jazyk, který je vyučován i ve všech třídách na 2. stupni. Na základě volby žáků se v 6. – 9. ročníku vyučuje i německý jazyk. Z důvodu nízkého počtu žáků probíhá výuka německého jazyka v 6. a 7. ročníku ve spojené skupině, avšak bez rozlišení obsahu učiva, metod i cílů, což vzhledem ke dvěma odlišným vzdělávacím programům v těchto ročnících (ŠVP a Základní škola) nepříspěvá ke kvalitě vzdělávání. Hodinová dotace je dodržována.

Materiální a zvuková podpora sledovaného jazykového vyučování vytvářela většinou předpoklady k rozvoji jazykových kompetencí. Podíl žáků na organizování výuky však byl nízký, převažovala práce učitele. Často byly zařazovány činnosti gramaticko-překladové, méně bylo dbáno na vytváření komunikativních kompetencí žáků i kompetencí k řešení problému. Ve sledované výuce chyběla vstupní i průběžná motivace žáků, zvláště uplatnění pozitivního motivačního hodnocení. K sebehodnocení byli žáci vedeni jen výjimečně. Vhodně byly používány formy skupinové práce, u mladších žáků hravé formy výuky. Pozitivně lze hodnotit velmi dobře metodicky propracovanou výuku anglického jazyka v 9. ročníku, ve třídě pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Organizování výuky cizích jazyků bylo průměrné, s dílčími riziky.

Podpora rozvoje klíčových dovedností

Dokladem systematické práce s talentovanými žáky v posledních dvou letech je jejich účast i umístění v konverzačních soutěžích anglického jazyka a německého jazyka. Žáci spolupracují v rámci projektů na úrovni školy. Jednotlivými tématy jsou posilovány sociální, personální i občanské kompetence. Jiné vhodné motivační aktivity k uplatnění jazykových dovedností žáků škola ve sledovaném období nenabízela. Z odpovědí rodičů v dotaznících ČŠI vyplynulo, že pouze 33 % rodičů kladně hodnotí příležitosti, vytvářené školou k uplatnění znalostí a dovedností v oblasti cizích jazyků.

Výstupy vlastního hodnocení

Struktura vlastního hodnocení školy s definovanými indikátory, nástroji a hodnotící škálou zahrnuje všechny oblasti stanovené právním předpisem. K systematickému měření kvality průběhu a výsledků vzdělávání zvolilo vedení školy vlastní i komerční nástroje. Získané poznatky byly v době inspekce analyzovány a připravovány k projednání k 31. říjnu 2007.

Výsledky výuky cizích jazyků byly vyhodnocovány na úrovni předmětové komise. K příkladům dobré praxe náleží provádění komplexního rozboru práce učitelů anglického jazyka za každý školní rok, včetně stanovení náprav nedostatků. Chybělo však sjednocení požadavků na hodnocení výsledků vzdělávání žáků, vedení k uplatňování motivačního hodnocení, a to zejména v nižších ročnících a u zohledňovaných žáků. Tuto skutečnost signalizovala rovněž analýza klasifikace žákovských knížek provedená v průběhu inspekce ve vybrané třídě, odpovědi rodičů v dotaznících ČŠI i rozhovor s třídní učitelkou a vyučující anglického jazyka.

Závěrečné hodnocení:

- *Vzdělávání žáků 1. – 9. ročníku je poskytováno v souladu s údaji uvedenými v zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení a schválenými učebními dokumenty. Kapacita školy není překročena.*
- *Škola vykazuje pozitivní vývoj i velmi dobrý současný stav materiálně-technického zázemí, potřebného pro realizaci ŠVP.*
- *Vnější evaluaci sledovaných jevů v oblasti poskytovaného vzdělávání v cizích jazycích byly zjištěny dílčí nedostatky v hodnocení a klasifikaci žáků, personálním zajištění a organizaci výuky.*
- *V prioritních oblastech vzdělávání nabízí škola kvalitativně rozdílné podmínky pro další rozvoj dovedností a klíčových kompetencí – vynikající v oblasti ICT, avšak průměrné až rizikové v oblasti výuky cizích jazyků.*
- *Celkový stav sledovaného cíle – rozvoje výuky cizích jazyků – je průměrný, vykazuje dílčí rizika.*

Hodnoticí stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace města Prostějova - Základní a mateřské školy Prostějov, ul. Kollárova 4, ze dne 30. června 2005 (úplné znění, včetně přílohy a dodatků č. 1, 2 a 3)
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 27 085/2005-21 ve věci zápisu změny v údajích, vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. srpna 2005
3. Rozhodnutí MŠMT čj. 7 101/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích, vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. srpna 2005
4. Jmenovací dekret ředitele školy čj. ŠÚ 399/97 ze dne 16. června 1997
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. září 2007
6. Výkaz o základní škole S 3-01 ke 30. 9. 2007
7. Výkaz o ředitelství škol R13-01 ke 30. 9. 2007
8. Třídní výkazy tříd 1. – 9. ročníku – školní rok 2007/2008
9. Inspekční zpráva čj. 135 141/02-05051
10. Plán rozvoje ZŠ Kollárova a její koncepce – duben 2007
11. Rozhodnutí o akreditaci vzdělávací instituce čj. 19 297/05-25 ze dne 18. června 2005
12. Personální dokumentace učitelů cizích jazyků ve školním roce 2007/2008 – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a DVPP
13. Kritéria pro přiznání osobních příplatků pedagogických pracovníků ZŠ (nedatováno)
14. Plány DVPP pro školní roky 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
15. Pracovní úvazky učitelů cizích jazyků s počty skupin a žáků ve školním roce 2007/2008
16. Osobní rozvrhy učitelů cizích jazyků ve školním roce 2007/2008
17. Rozvrh hodin podle tříd na školní rok 2007/2008
18. Školní řád a Klasifikační řád, platný od 1. září 2007
19. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007
20. Záznamy o práci v zájmových útvarech anglického jazyka ve školním roce 2007/2008
21. Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy
22. Modelový učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky, čj. 16845/2001-22, s účinností od 1. září 2007
23. ŠVP s názvem „S výpočetní technikou učení je hrou“ s účinností od 1. září 2007
24. Plán předmětů – 1. stupeň (ŠVP) a Plán předmětů – 2. stupeň (ŠVP), nedatováno
25. Tematické plány učiva předmětů anglický jazyk a německý jazyk
26. Úvazky na školní rok 2007/2008 – 1. stupeň
27. Úvazky na školní rok 2007/2008 – 2. stupeň
28. Rozdělení skupin v cizím jazyce ve školním roce 2007/2008
29. Oblasti vlastního hodnocení školy dle vyhlášky čj. 15/2005 Sb. (nedatováno)
30. Nástroje hodnocení školy ze dne 17. října 2007
31. Přehledy o výsledcích vzdělávání – školní rok 2006/2007
32. Výsledky srovnávacího testování žáků – školní rok 2006/2007
33. Seznam zohledňovaných žáků ve školním roce 2007/2008
34. Individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

35. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
36. Zápisy z jednání předmětové komise anglického jazyka ve školním roce 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
37. Zápis z jednání předmětové komise německého jazyka ve školním roce 2007/2008
38. Zápis ze zasedání Školské rady při ZŠ Kollárova ze dne 2. května 2005
39. Žákovské knížky žáků V. třídy
40. Dotazníky ČŠI pro rodiče žáků 5., 6. a 9. ročníku

V Přerově 29. října 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Skalická

Hana Skalická, v. r.

Mgr. Zonna Němcová

Zonna Němcová, v. r.

Mgr. Irena Wernerová

Mgr. Irena Wernerová, v. r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Jasínkova 5, 750 00 Přerov.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasláá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Prostějov 8. 11. 2007

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

RNDr. Josef Hrachovec

Hrachovec Josef, v. r.